

УДК 364.35

DOI <https://doi.org/10.32782/yuv.v3.2024.31>**О. Сокурєнко,**

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри права та правоохоронної діяльності
Центральноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОВИХ ЗАСАД ПЕНСІЙНИХ ВІДНОСИН

Постановка проблеми. Дослідження матеріально-технічного забезпечення правових засад пенсійних відносин є критично важливим у сучасному контексті, оскільки від цього залежить ефективність і стабільність пенсійної системи країни. Пенсійні виплати є одним із основних способів соціального захисту громадян, особливо у пізньому віці, тому важливо забезпечити їх регулярність і належний рівень. Матеріально-технічне забезпечення включає в себе не лише фінансові ресурси для виплат, але й інфраструктуру, інформаційні системи та кадровий потенціал, необхідний для ефективного управління пенсійними відносинами.

Забезпечення стабільності пенсійної системи передбачає відповідність законодавчим нормам і вчасне впровадження змін у пенсійній політиці відповідно до змінюючихся вимог і демографічної ситуації. Це включає регулярне оновлення правових актів, перегляд і адаптацію пенсійних програм до потреб суспільства і змінюючихся економічних умов.

Дослідження в даній сфері також спрямоване на запобігання фінансовим порушенням, таким як корупція, некомпетентність у управлінні фондами та інші форми зловживань. Забезпечення прозорості та ефективності управління фінансами пенсійної системи є запорукою її довгострокової стабільності і довіри громадян.

Отже, дослідження матеріально-технічного забезпечення правових

засад пенсійних відносин є необхідним для забезпечення належних умов для пенсійних виплат, відповідності законодавчим нормам і запобігання можливим фінансовим ризикам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загально-теоретичну основу наукового дослідження становлять праці вчених, серед яких: М. І. Боднарука, Н. Б. Болотіна, І. О. Гуменюк, Т. О. Дідковська, І. В. Оклей, С. М. Прилипка, Б. І. Сташківа, Н. М. Хуторян. Особливий інтерес становлять наукові праці, в яких розглянуто окремі аспекти пенсійного забезпечення, а саме його матеріально-технічна діяльність: В. М. Білопольська, Л. Н. Кисіль, І. А. Кременчук, Т. Н. Шкода, Б. О. Зайчук, О. Ю. Зарудний, С. Б. Березіна, О. І. Надієнко, Н. І. Школьна, І. О. Кравченко.

Мета статті полягає у дослідженні основних аспектів матеріально-технічного забезпечення правових засад пенсійних відносин в Україні.

Виклад основного матеріалу. Посилення соціальних пріоритетів у суспільному розвитку вимагає створення виважених механізмів фінансового забезпечення соціального захисту населення, провідне місце в яких займає пенсійне забезпечення. Необхідність відповідної трансформації пенсійної системи є одним із основних завдань державної політики соціально-економічного розвитку в більшості країн світу, у тому числі й України.

Це пов'язано з постійним зростанням вартості пенсійного забезпечення, спричиненим фактором «постаріння населення» та циклічністю економічних процесів. Існуюча пенсійна система завдяки негативному впливу на стан державних фінансів протягом останніх років перетворилася на суттєвий чинник, що впливає на стан економічної безпеки держави. Доктрина суспільної відповідальності та солідарної взаємодопомоги поступово інтегрується з індивідуальними накопичувальними механізмами, що здійснює певні коригування у суспільному консенсусі стосовно форм і розміру надання соціальної підтримки членам суспільства, які цього потребують. Зазначене зумовлює удосконалення діючих механізмів пенсійного захисту населення, пошук оптимальної моделі перерозподілу фінансових ресурсів і обґрунтування інноваційних підходів до формування універсальної системи пенсійного забезпечення, зокрема це стосується матеріального і технічного забезпечення [1, с. 4].

Матеріальне та технічне забезпечення пенсійної системи є критичними аспектами, що забезпечують її ефективне функціонування, стабільність і надійність. Ці складові охоплюють фінансові ресурси, інфраструктуру, інформаційні технології та засоби захисту даних. Тому звернемо увагу саме на розуміння матеріально-технічного забезпечення.

Матеріально-технічне забезпечення як одна з галузей сфери товарного обігу, що виконує функції обігу засобів виробництва, виконує велику роль у підвищенні ефективності виробництва. Воно виступає в якості опосередкованого зв'язку між виробництвом та виробничим споживанням продукції виробничо-технічного призначення та його діяльність з розширенням масштабів виробництва невинно зростає [2].

Система матеріально-технічного забезпечення – це сукупність підприємств-виробників матеріально-техніч-

них ресурсів, торгово-посередницьких організацій, сервісних підрозділів, формувань з машинного використання та державних органів, що регулюють відносини у сфері техніко-технологічного забезпечення. Діяльність цієї системи має бути спрямована на відтворення і розвиток матеріально-технічної бази, комплексну механізацію і автоматизацію технологічних процесів, відновлення і збереження родючості ґрунту в сільському господарстві на основі вітчизняного машинобудування та виробництва матеріальних ресурсів [3].

Якщо, ми говоримо про матеріально-технічне забезпечення пенсійних органів, то на нашу думку, воно повинно охоплювати всі ресурси і засоби, необхідні для ефективного функціонування органів, які займаються адмініструванням пенсійної системи. Це забезпечення включає як фінансові, так і технічні аспекти, що дозволяють органам виконувати свої функції належним чином.

Матеріально-технічне забезпечення правових засад пенсійних відносин, безперечно пов'язане з фінансовим механізмом пенсійного забезпечення.

Фінансовий механізм пенсійного забезпечення можна сформулювати як сукупність методів, форм, важелів та інструментів, що застосовуються для формування та використання коштів пенсійної системи з метою отримання соціального ефекту. Його основою є процес формування пенсійних фондів. Оскільки пенсійна система включає Пенсійний фонд України, недержавні пенсійні установи та різноманітні фінансові організації, то цієї мети можливо досягти шляхом делегування частини функцій держави з пенсійного забезпечення недержавним фінансовим інститутам, диверсифікацією і мінімізацією фінансових ризиків. Виділення та обґрунтування відповідних фінансових методів, форм, способів і інструментів державних та недержавних пенсійних

ефективно реалізовувати фінансові механізми пенсійного забезпечення. Важливою складовою є:

– джерела фінансування, до яких входять пенсійні внески, а саме це основне джерело коштів, що спрямовуються на фінансування пенсійних виплат; державний бюджет, тобто додаткове фінансування для покриття дефіциту Пенсійного фонду, що потребує точного обліку та розподілу коштів.

– фінансове управління, а саме: бюджетування та планування; контроль та аудит, адже за допомогою сучасних інформаційних систем здійснюється моніторинг та контроль за використанням фінансових ресурсів, що забезпечує прозорість і ефективність витрат.

– інвестиційна діяльність: управління активами; фінансовий аналіз, тобто матеріально-технічне забезпечення включає інструменти для ефективного управління активами Пенсійного фонду, що сприяє збільшенню доходів від інвестицій. Інформаційні системи, в свою чергу, дозволяють проводити глибокий аналіз фінансових ринків та приймати обґрунтовані інвестиційні рішення.

Матеріальне забезпечення є необхідною умовою для ефективного функціонування пенсійної системи. Від наявності та якості матеріально-технічної бази залежить можливість забезпечення своєчасних і точних пенсійних виплат, надійність обліку та контролю за фінансовими потоками, а також захист персональних даних пенсіонерів.

Сучасні інформаційні системи, надійна технічна інфраструктура та ефективні системи захисту даних є ключовими елементами, що сприяють довірі до пенсійної системи та її стійкості до зовнішніх загроз. База даних Пенсійного фонду України – одна з найбільших в Україні та ключова не лише у сфері пенсійного забезпечення, а й з погляду соціально-економічних, бюджетних процесів держави загалом. Інтегрована комп-

лексна інформаційна система Пенсійного фонду України є системою загальнодержавного, стратегічного значення, ключовим інструментом автоматизації не лише пенсійного забезпечення, а й багатьох інших завдань у сфері соціального захисту громадян [7].

Взаємодія матеріально-технічного забезпечення та фінансового механізму дозволяє забезпечити стабільність та надійність пенсійних виплат, а також захист прав пенсіонерів.

Таким чином, матеріальне забезпечення пенсійної системи є взаємодоповнюючою складовою фінансового механізму, яка забезпечує ефективне функціонування пенсійної системи, сприяючи стабільності та надійності пенсійних виплат, а також забезпечуючи захист прав пенсіонерів.

Висновки. Матеріально-технічне забезпечення правових засад пенсійних відносин є ключовим фактором, який забезпечує стабільність та ефективність функціонування пенсійної системи. Сучасні інформаційні системи, надійна технічна інфраструктура та ефективні засоби захисту даних формують основу для точного обліку пенсіонерів, своєчасних виплат пенсій, прозорості фінансових потоків та захисту персональних даних.

Тісний взаємозв'язок між матеріально-технічним забезпеченням та фінансовим механізмом пенсійного забезпечення дозволяє створити стійку та надійну систему, яка здатна адаптуватися до змін і забезпечувати права пенсіонерів. Взаємодоповнюючий характер цих складових сприяє ефективному управлінню ресурсами, покращує інвестиційну діяльність Пенсійного фонду та підвищує довіру громадян до пенсійної системи.

Отже, матеріально-технічне забезпечення правових засад пенсійних відносин є необхідною умовою для забезпечення стабільності, прозорості та надійності пенсійної системи, що, в свою чергу, сприяє соціальному захисту та добробуту громадян.

У статті досліджено важливість та роль матеріально-технічного забезпечення в контексті правових засад пенсійних відносин. Основна увага приділяється взаємозв'язку між матеріально-технічними ресурсами та фінансовим механізмом пенсійного забезпечення, що разом сприяють ефективному функціонуванню пенсійної системи.

Визначено, що матеріально-технічне забезпечення пенсійних органів, повинно охоплювати всі ресурси і засоби, необхідні для ефективного функціонування органів, які займаються адмініструванням пенсійної системи.

Аналізовано значення високопродуктивних комп'ютерів та серверів у забезпеченні обробки великих обсягів даних, необхідних для адміністрування пенсійних виплат і управління фінансовими потоками. Оцінено роль центрів обробки даних у забезпеченні надійності, безпеки та доступності інформації.

Наголошено, що матеріально-технічне забезпечення правових засад пенсійних відносин є критично важливим для стабільного та ефективного функціонування пенсійної системи. Сучасні інформаційні системи та надійна технічна інфраструктура забезпечують точний облік, контроль та управління фінансовими ресурсами. Захист інформації та кібербезпека є ключовими елементами, що сприяють довірі до пенсійної системи та її стійкості до зовнішніх загроз.

Звернуто увагу на тісний взаємозв'язок між матеріально-технічним забезпеченням та фінансовим механізмом пенсійного забезпечення дозволяє створити стійку та надійну систему, яка забезпечує стабільність та надійність пенсійних виплат, а також захист прав пенсіонерів. Таким чином, матеріально-технічне забезпечення

є необхідною умовою для забезпечення ефективного функціонування пенсійної системи та соціального захисту громадян.

Зроблено висновок, що матеріально-технічне забезпечення правових засад пенсійних відносин є необхідною умовою для забезпечення стабільності, прозорості та надійності пенсійної системи, що, в свою чергу, сприяє соціальному захисту та добробуту громадян.

Ключові слова: матеріально-технічне забезпечення, фінансове забезпечення, пенсійне забезпечення, пенсійні відносини, пенсійна система, фінансовий механізм, інформація, джерела фінансування, фінансове управління.

Sokurenko O. Material and technical provision of the legal basis of pension relations

The article examines the importance and role of material and technical support in the context of the legal basis of pension relations. The main attention is paid to the relationship between material and technical resources and the financial mechanism of pension provision, which together contribute to the effective functioning of the pension system.

It was determined that the material and technical support of the pension bodies should include all the resources and means necessary for the effective functioning of the bodies that are engaged in the administration of the pension system.

The value of high-performance computers and servers in ensuring the processing of large volumes of data, necessary for the administration of pension payments and the management of financial flows, is analyzed. The role of data processing centers in ensuring reliability, security and availability of information is assessed.

It was emphasized that material and technical provision of the legal

foundations of pension relations is critically important for the stable and effective functioning of the pension system. Modern information systems and reliable technical infrastructure ensure accurate accounting, control and management of financial resources. Information protection and cyber security are key elements contributing to trust in the pension system and its resilience to external threats.

Paying attention to the close relationship between material and technical support and the financial mechanism of pension support allows for the creation of a stable and reliable system that ensures the stability and reliability of pension payments, as well as the protection of pensioners' rights. Thus, material and technical support is a necessary condition for ensuring the effective functioning of the pension system and social protection of citizens.

Paying attention to the close relationship between material and technical support and the financial mechanism of pension support allows for the creation of a stable and reliable system that ensures the stability and reliability of pension payments, as well as the protection of pensioners' rights. Thus, material and technical support is a necessary condition for ensuring the effective functioning of the pension system and social protection of citizens.

It was concluded that the material and technical support of the legal foundations of pension relations is a necessary condition for ensuring the stability, transparency and reliability

of the pension system, which, in turn, contributes to social protection and welfare of citizens.

Key words: material and technical support, financial support, pension support, pension relations, pension system, financial mechanism, information, sources of financing, financial management.

Література

1. *Фінанси пенсійного забезпечення : монографія / І.Я. Чугунов, О.В. Насібова. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 248 с.*
2. *Матеріально-технічне забезпечення підприємства. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econot_pidpr/19549/ (дата звернення 25.06.2024)*
3. *Сотник В. О., Лецишина Ю. С. Матеріально-технічне забезпечення виробництв. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/14060017.pdf> (дата звернення 24.06.2024)*
4. *Пенсійна система і фінансування системи соціального забезпечення. URL: <https://komspir.rada.gov.ua/uploads/documents/30079.pdf> (дата звернення 24.06.2024)*
5. *Фінансові, соціальні та правові аспекти пенсійної реформи в Україні. світовий досвід та українські реалії. URL: <https://razumkov.org.ua/uploads/article/2017-PENSII.pdf> (дата звернення 22.06.2024)*
6. *Електронний документообіг та контроль виконання ПФУ. URL: <https://medirent.ua/projects/project/elektronnyi-dokumentobih-ta-kontrol-vukopannia-pfu> (дата звернення 20.06.2024)*
7. *Інтегрована комплексна інформаційна система Пенсійного фонду України (ІКІС ПФУ). URL: <https://medirent.ua/projects/project/IKISPFU> (дата звернення 24.06.2024)*